

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 06.11.1979, sp. zn. Ntd 169/79, ECLI:CZ:NS:1979:NTD.169.1979.1

Číslo: 14/1980

Právní věta: Předseda základní organizace Svazu pro spolupráci s armádou není veřejným činitelem ve smyslu ustanovení § 89 odst. 8 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 06.11.1979

Spisová značka: Ntd 169/79

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Veřejný činitel

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 8

§ 127 odst. 1

§ 127 odst. 3

§ 129

§ 132 odst. 1 písm. b 150/1969 Sb. § 3 odst. 1 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 14/1980 sb. rozh.

Předseda základní organizace Svazu pro spolupráci s armádou není veřejným činitelem ve smyslu ustanovení § 89 odst. 8 tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 6. 11. 1979 sp. zn. [Ntd 169/79.](#))

Ve sporu o příslušnost mezi okresním soudem v Příbrami a krajským soudem v Praze rozhodl Nejvyšší soud ČSR, že příslušným je okresní soud v Příbrami.

Z odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 27. října sp. zn. [1 Tz 41/78](#) přikázal Nejvyšší soud ČSR okresnímu soudu v Příbrami, aby znovu projednal a rozhodl trestní věc, ve které je obviněný F. H. stíhán pro trestné činy porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1, 3 tr. zák. a podle § 127 odst. 2, 3 tr. zák. a pro trestný čin porušování povinnosti v provozu socialistické organizace podle § 129 odst. 1, 2 tr. zák. Trestnou činnost měl obviněný páchat v letech 1970 až

1976 ve funkci předsedy základní organizace Svazu pro spolupráci s armádou Automotoklubu v O. neoprávněným vytvářením finančních prostředků a jejich neoprávněným používáním. Nejvyšší soud ČSR vyslovil ve svém rozhodnutí právní názor, že jednání obviněného v rozsahu jeho vlastního zvýhodnění by nemohlo být posouzeno jako trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2 tr. zák., nýbrž jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. nebo jako přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb., pokud by vyšlo najevo, že obviněný si poskytl nebo dal poskytovat neoprávněné nebo nepřiměřené odměny. Také v souvislosti s jinými výdaji měl okresní soud podle pokynu Nejvyššího soudu ČSR zkoumat, zda obviněný jednal v úmyslu opatřit socialistické organizaci neoprávněné výhody nebo zda takto jednal v úmyslu neoprávněně obohatit jiné osoby.

Okresní soud v Příbrami po provedení důkazů nařízených Nejvyšším soudem ČSR usnesením ze dne 9. července 1979 sp. zn. 1 T 35/79 posoudil věc podle § 222 odst. 1 tr. ř. krajskému soudu v Praze s odůvodněním, že výše škody, která by mohla být posuzována jako škoda způsobená trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, přesahuje vysoce částku 20 000,- Kčs, která je posuzována jako značná škoda, a že by tedy bylo nutné posoudit jednání obviněného jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 3 písm. a) tr. zák., protože obviněný by mohl být vzhledem ke svému postavení považován za veřejného činitele. K projednání tohoto trestného činu je pak s ohledem na trestní sazbu příslušný podle § 17 odst. 1 tr. ř. krajský soud.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 16. října 1979 sp. zn. 1 T 18/79 neuznal svoji příslušnost a předložil spor Nejvyššímu soudu ČSR.

Nejvyšší soud ČSR neshledal důvody pro příslušnost krajského soudu: Posouzení otázky příslušnosti soudu závisí v daném případě na posouzení, zda lze považovat obviněného za veřejného činitele podle § 89 odst. 8 tr. zák. Podle tohoto ustanovení je veřejným činitelem volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník národního výboru, soudu nebo jiného státního orgánu, státní hospodářské, družstevní nebo společenské organizace nebo příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Podle § 18 zák. č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky je Svaz pro spolupráci s armádou dobrovolnými organizace, státními orgány, školami, hospodářskými a jinými organizacemi organizuje brannou, tělesnou a zdravotnickou přípravu občanů, přípravu k civilní obraně a ostatní potřebnou přípravu k obraně republiky. Soustavu Svazarmu tvoří republikové, krajské, okresní a základní organizace a jejich zařízení. Předseda základní organizace je volena z členů výboru a výbor je volen členkou schůzí jako nejvyšším orgánem základní organizace. Jde tedy o voleného funkcionáře společenské organizace, který v rámci úkolů organizace se podílí na plnění úkolů společnosti a státu. K naplnění pojmu veřejný činitel zákon vyžaduje, aby činitel při plnění úkolů používal pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Podle důvodové zprávy k § 89 odst. 8 tr. zák. se rozumí pravomocí zejména oprávnění rozhodovat o právech a povinnostech občanů a ukládat jim úkoly. V pojmu pravomoci je vždy obsažen prvek moci (výkon určité moci) a prvek rozhodování. Tuto náležitost veřejného činitele funkce obviněného neobsahuje. Veškerou činnost ZO Svazarmu řídí a za ni odpovídá v období mezi členskými schůzemi výbor (čl. 37 stanov), který si ze svého středu volí předsedu a ostatní funkcionáře odpovědné za jednotlivé úseky činnosti. V žádném ustanovení stanov není dána výboru a ani předsedovi taková pravomoc, která by mohla mít povahu rozhodování o právech a povinnostech občanů, ani pravomoc ukládat jim úkoly. Naopak k zajištění veškeré činnosti výbor získává soustavně široký aktiv dobrovolných pracovníků, vyhledává cvičitele, trenéry, rozhodčí, agitátory, propagátory a lektory (čl. 37 odst. 3 písm. e/ stanov). Ve své činnosti se výbor řídí usneseními nebo směrnicemi vyšších orgánů Svazarmu a vlastních členských schůzí základní organizace. Řídí a odpovídá za hospodaření základní organizace Svazarmu. Pro hospodaření základní

organizace Svazarmu vydává ústřední výbor zásady, podle nichž za správné a kolektivní projednávání a rozhodování v hospodářských otázkách odpovídá předseda základní organizace a v rámci pravomoci spojené s touto odpovědností má mimo jiné spolu s hospodářem, popř. jinými pověřenými členy výboru dispoziční oprávnění prostředky na běžném účtu u peněžního ústavu, spolu s hospodářem podepisuje hospodářské dokumenty apod. Pokud zásady hospodaření upravují pravomoc předsedy základní organizace v hospodářských otázkách, nejde tu o pravomoc ve smyslu výkonu určité moci, jakou předpokládá ustanovení § 89 odst. 8 tr. zák. Jde jen o takový soubor oprávnění a povinností, které odůvodňují postavení obviněného jako odpovědného hospodářského pracovníka ve smyslu ustanovení § 125 odst. 1, § 127 odst. 1, 2, § 128 tr. zák., nikoli však postavení veřejného činitele.

Není tedy důvodu k úvaze, že skutek obviněného, pokud by spočíval v rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, měl být posuzován i podle § 132 odst. 3 písm. a) tr. zák.